

การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถ
ทางนวัตกรรมกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

EFFECTS OF ENTREPRENEURIAL ORIENTATION AND LEARNING ORIENTATION
ON INNOVATION CAPABILITY AND COMPETITIVE ADVANTAGE OF COMPANIES
LISTED IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

เกวลี แก่นจันดา

Kaewalee Kanchanda

คณะบริหารธุรกิจ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Faculty of Business Administration Borpitpimuk Chakkawad Campus,

Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Received: December 5, 2020 / Revised: April 3, 2021 / Accepted: April 9, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารของบริษัทที่มีรายชื่อในฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 273 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) มาพัฒนาแบบจำลอง พร้อมทั้งตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์และศึกษาอิทธิพลที่เกิดขึ้นระหว่างปัจจัย ผลการศึกษาพบว่า แบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกันตามเงื่อนไข ($\chi^2 = 82.11$, $df = 63$, $\chi^2/df = 1.30$, $p = 0.72$, $RMSEA = 0.00$, $GFI = 0.97$, $AGFI = 0.98$) และพบว่า ปัจจัยการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมขององค์กร และยังมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่าการให้ความสำคัญในเรื่องของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการของผู้บริหารและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้บริหารจะนำไปสู่ความสามารถทางนวัตกรรมขององค์กรและความได้เปรียบทางการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ การมุ่งเน้นการเรียนรู้ ความสามารถทางนวัตกรรม ความได้เปรียบทางการแข่งขัน

Abstract

This research had the objective to investigate the effects of entrepreneurial orientation and learning orientation on innovation capability and competitive advantage of companies listed in the Stock Exchange of Thailand (SET). A questionnaire was administered to collect data from 273 executives of companies listed in SET. The structural equation modeling (SEM) technique was used to develop the model and determine the consistency between the developed model and empirical data, and study the effects' inter-factor correlation. The study revealed that the model was consistent with the empirical data as shown by the condition (Chi-square = 82.11, df = 63, p = 0.72, RMSEA = 0.00, GFI = 0.97, AGFI = 0.98) and that entrepreneurial orientation and learning orientation of executives had a direct effect on innovation capability and direct and indirect effects on competitive advantage with statistical significance at the 0.05 level. The research results indicate that entrepreneurial orientation and learning orientation of executives will lead to higher innovation capability and competitive advantage.

Keywords: Entrepreneurial Orientation, Learning Orientation, Innovation Capability, Competitive Advantage

บทนำ

ปัจจุบันธุรกิจมีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้แต่ละองค์กรต่างพยายามพัฒนาองค์กรเพื่อความอยู่รอด และในช่วงศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยี ทำให้เศรษฐกิจของโลกเปลี่ยนแปลงไปสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Economy) และเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะคิดค้นสิ่งใหม่ การค้นหาความเสี่ยง การดำเนินการด้วยตนเอง การกำกับ การดำเนินงานเชิงรุกและความรุนแรงมากขึ้นของคู่แข่งต่อโอกาสใหม่ทางการตลาด เนื่องจากผู้ประกอบการคือ บุคคลที่มีความคิดใหม่ และมีความต้องการที่จะนำความคิดนั้นมาตอบสนองต่อตลาดเพื่อสร้างผลกำไร ผู้ประกอบการจะมีหน้าที่บริหารจัดการองค์กรและเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องของความเสี่ยงและผลการดำเนินงานของธุรกิจ ดังนั้นการมุ่งเน้นการเรียนรู้จึงส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมขององค์กร ทั้งนี้องค์กรที่มีขีดความสามารถ

ในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการระบุดึงคุณภาพขององค์กรที่เรียนรู้ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาวิธีการจัดการความรู้เพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ในปัจจุบันที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรให้ดียิ่งขึ้น (Alegre & Chiva, 2013) ความสามารถทางนวัตกรรมจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง ซึ่งนวัตกรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรู้ทางเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ หรือประสบการณ์ด้านการจัดการมาพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ดังนั้นอาจอยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์หรือบริการ กระบวนการ และการดำเนินธุรกิจ รวมถึงการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่มีอยู่ให้มีคุณลักษณะและความสามารถที่ดีขึ้น นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและสร้างผลกำไรให้แก่องค์กร ในขณะที่นวัตกรรม กระบวนการ จะช่วยเพิ่มศักยภาพให้แก่องค์กร และความสามารถ

ทางนวัตกรรมองค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืนและส่งผลทำให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี นวัตกรรมเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญในการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดและยังทำให้องค์กรเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Rangus & Slavec, 2017) นอกจากนี้ความได้เปรียบทางการแข่งขันจะเกิดขึ้นจากความสามารถขององค์กรและเป็นองค์กรที่ต้องมีสินค้าและบริการที่โดดเด่นในด้านประสิทธิภาพ คุณภาพ นวัตกรรม และการตอบสนองลูกค้าที่เหนือกว่าคู่แข่งจนถึงถือเป็นความสำเร็จหรือความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรที่ดียิ่งขึ้น การแข่งขันด้านเศรษฐกิจและการตลาดในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยความรู้เป็นพื้นฐานสำคัญในการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงบริบทที่เกิดขึ้นในปัจจุบันแสดงให้เห็นถึงระบบเศรษฐกิจที่จะช่วยให้ผู้บริหารได้ทราบถึงปัจจัยเชิงสาเหตุและความสอดคล้องของอิทธิพลที่ทำให้เกิดการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ความสามารถทางนวัตกรรมองค์กรและความได้เปรียบทางการแข่งขัน จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแบบจำลองอิทธิพลเชิงสาเหตุและตรวจสอบความสอดคล้องของโครงสร้างอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมกับความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยจะนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการสร้างกลยุทธ์และกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ช่วยให้สมาชิกในองค์กรเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งจะทำให้องค์กรเติบโตเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า สามารถแข่งขันกับคู่แข่ง และทำให้องค์กรสามารถจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้องค์กรเกิดความได้เปรียบในการแข่งขันและเป็นองค์กรที่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาอิทธิพลของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยนี้ได้นำทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource Base View: RBV) มาอธิบายความสัมพันธ์ของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ การมุ่งเน้นการเรียนรู้และความสามารถทางนวัตกรรมที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันตามที่ทฤษฎีฐานทรัพยากรอธิบายเกี่ยวกับทรัพยากรภายในองค์กรเป็นวิธีการกำหนดกระบวนการและสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่มีการใช้ทรัพยากรให้เกิดคุณค่าตามแนวคิดของ Barney (1991) เสนอแนวคิดที่ว่าทรัพยากรประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ คือ มีคุณค่า หายาก ลอกเลียนแบบไม่ได้ และทดแทนไม่ได้ ปัจจุบันทฤษฎีฐานทรัพยากรกลายเป็นแนวคิดด้านการจัดการกลยุทธ์ที่ได้รับความนิยมเพราะองค์กรที่มีทรัพยากร (Resource) และความสามารถ (Capability) ที่มีความพิเศษเหนือกว่าคู่แข่งจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจโดยใช้ความสามารถ (Capability) เป็นส่วนหนึ่งของการทำให้ทรัพยากรเกิดคุณค่า โดย Barney et al. (2011) ได้กล่าวถึงทฤษฎีฐานทรัพยากรเพื่อเปรียบเทียบในการแข่งขันว่า มุมมองบนพื้นฐานทรัพยากรขององค์กรเป็นส่วนที่ช่วยให้้องค์กรประสบความสำเร็จด้านความได้เปรียบในการแข่งขัน ทำให้เกิดผลการดำเนินงานขององค์กรในระยะยาว กล่าวได้ว่าการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ การมุ่งเน้นการเรียนรู้ และความสามารถทางนวัตกรรมมีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีบทบาท

สำคัญต่อความสำเร็จที่จะนำไปสู่ความสามารถทางการแข่งขันทางธุรกิจ ดังนั้นงานวิจัยจึงพัฒนากรอบแนวคิดจากทฤษฎีฐานทรัพยากร

การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Orientation) คือ เป็นกระบวนการปฏิบัติงาน และกิจกรรมการตัดสินใจที่นำไปสู่การเข้าสู่ธุรกิจใหม่ ในปัจจุบันการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการเป็นกระบวนการพัฒนธรรมองค์กรมากกว่าเป็นเหตุการณ์สร้างมูลค่า (Rhee et al., 2010) จากการศึกษาของ Douhani et al. (2020) พบว่า การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการแบ่งออกเป็น 4 แนวคิด คือ ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy Orientation) ความกล้าเสี่ยง (Risk Taking Orientation) การดำเนินงานเชิงรุก (Pro activeness Orientation) และความก้าวร้าวในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness Orientation) สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้ให้ความสนใจที่จะศึกษาการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางนวัตกรรม โดยผู้วิจัยได้มุ่งเน้นศึกษาแนวคิดของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ 4 แนวคิด ได้แก่ ความเป็นอิสระ (Autonomy) ความกล้าเสี่ยง (Risk Taking Orientation) การดำเนินงานเชิงรุก (Proactiveness Orientation) และความก้าวร้าวในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rhee et al. (2010) ได้ศึกษาความสัมพันธ์การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการกับผลการดำเนินงานในธุรกิจ SME ประเทศเกาหลีใต้พบว่า การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการในด้านความกล้าเสี่ยงและการดำเนินงานเชิงรุกมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสามารถทางนวัตกรรม ดังนั้นจากการทบทวนวรรณกรรมจึงตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม

จากการศึกษาของ Ferreira และ Coelho (2020) พบว่า การมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน

และมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 2 การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน

การมุ่งเน้นการเรียนรู้ (Learning Orientation) คือ ความสามารถในการสร้างการได้มา การถ่ายทอด และการบูรณาการความรู้เพื่อนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาวิธีการจัดการความรู้เพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรและส่งเสริมให้พนักงานทุกคนพัฒนาความรู้และความสามารถของตนเองเพื่อมุ่งมั่นให้เกิดการเรียนรู้ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและการยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง (Tho, 2019) จากการศึกษาเกี่ยวกับการมุ่งเน้นการเรียนรู้มีมิติที่แตกต่างกันสอดคล้องกับการศึกษาของ Beneke et al. (2016) กล่าวว่าการเรียนรู้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับองค์กรเพื่อรักษาประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการแข่งขัน จะต้องประกอบด้วย 1) การมุ่งมั่นการเรียนรู้ (Commitment to Learning) 2) การมีวัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision and objectives) 3) การยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง (Open-mindedness) และ 4) การแบ่งปันความรู้ในองค์กร (Shared knowledge in an organization) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pratono et al. (2019) พบว่า การมุ่งเน้นการเรียนรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ความสามารถด้านการเรียนรู้ขององค์กรมีผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมขององค์กร นอกจากนี้ยังพบว่า ความสามารถการเรียนรู้ขององค์กรเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่สำคัญของนวัตกรรมองค์กรและความได้เปรียบในการแข่งขัน (Alegre & Chiva, 2013) ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 3 การมุ่งเน้นการเรียนรู้ขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมขององค์กร

สมมติฐานที่ 4 การมุ่งเน้นการเรียนรู้ขององค์กร มีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน

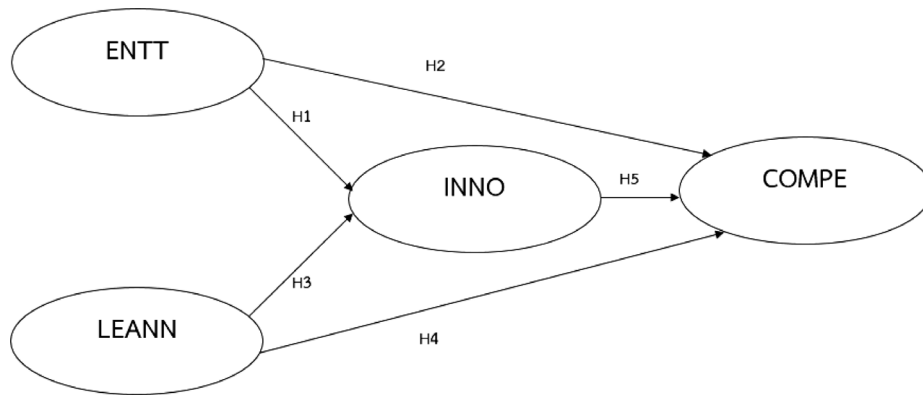
ความสามารถทางนวัตกรรม (Innovativeness) เป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการองค์กร เพื่อพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ทั้งในรูปของสินค้า บริการ กระบวนการทำงานและรูปแบบการดำเนินธุรกิจ ใหม่ ๆ (Wutthirong, 2015) และการนำผลิตภัณฑ์ ใหม่มาใช้ กระบวนการและระบบทางธุรกิจ ความสามารถทางนวัตกรรมถูกมองว่าเป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้น การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านผลิตภัณฑ์ การบริการ กระบวนการ และการตลาดเพื่อการแข่งขันขององค์กร (Hana, 2013)

การศึกษาเกี่ยวกับความสามารถทางนวัตกรรม ได้จำแนกไว้ดังนี้ การศึกษาของ Shaukat et al. (2013) แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ ความสามารถทาง นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovativeness) ความสามารถทางนวัตกรรมตลาด (Market Innovativeness) ความสามารถทางนวัตกรรม กระบวนการ (Process Innovativeness) ความ สามารถทางนวัตกรรมพฤติกรรม (Behavioral Innovativeness) ความสามารถทางนวัตกรรม กลยุทธ์ (Strategic Innovativeness) ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ Rangus และ Slavec (2017) พบว่า ความสามารถทางนวัตกรรมองค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญ ที่ทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันและมีผลการ ดำเนินงานที่ดี นวัตกรรมเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญใน การเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดและยังทำให้องค์กรเกิด ความได้เปรียบทางการแข่งขัน ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 5 ความสามารถทางนวัตกรรม ขององค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบทางการ แข่งขัน

ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive

Advantage) เป็นการพัฒนาและการค้นหาทรัพยากร ในองค์กรที่คู่แข่งไม่มีหรือการกระทำบางสิ่งที่คุณ่ง ไม่สามารถกระทำให้เกิดเป็นสมรรถนะหลัก หรือ เป็นความสามารถที่ดีขององค์กร ซึ่งจะก่อให้เกิด ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Barney, 1991) ดังนั้น ความได้เปรียบการแข่งขันจึงประกอบด้วย 3 ประการ คือ การเป็นผู้นำด้านต้นทุน การสร้างความแตกต่าง และการมุ่งเฉพาะส่วน จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย 3 ประการ คือ 1) ด้านคุณภาพ (Quality) เป็นการจักระบบโดยที่บุคคลในองค์กรที่มีความ รับผิดชอบต่องานที่ตนเองกระทำอยู่อย่างเต็มที่ 2) ด้านนวัตกรรม (Innovation) เป็นการประดิษฐ์ คิดค้น และสร้างสรรค์สินค้า ผลิตภัณฑ์ บริการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนแสวงหาวิธีการหรือ กระบวนการใหม่สำหรับการผลิตสินค้าหรือบริการ รวมถึงการบริหารงานรูปแบบใหม่ และ 3) ด้าน การตอบสนองลูกค้า (Responsiveness) เป็นการ วัดการให้บริการสินค้าหรือบริการที่ตรงต่อความ ต้องการของลูกค้า ทั้งด้านคุณภาพของสินค้า รูปแบบ ราคา และความเร็ว เพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจและ ประทับใจสูงสุด (Healy et al., 2014) ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการเลือกใช้กลยุทธ์ เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่เหนือกว่า คู่แข่งขัน ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงผลดีของการบริหาร จัดการขององค์กรที่มีความสามารถทางนวัตกรรมที่ จะนำไปสู่ความเป็นองค์กรผู้นำและก่อให้เกิดความ สามารถในการทำกำไรที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ความได้ เปรียบทางการแข่งขันยังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ผลการดำเนินงาน (Hult et al., 2004) ดังนั้นจาก การทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้นจึงนำไปสู่การ กำหนดสมมติฐานดังที่กล่าวมาแล้ว และนำมาสู่การ สร้างกรอบแนวคิดการวิจัยในภาพรวม ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ENT แทน การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ

INNO แทน ความสามารถทางนวัตกรรม

LEANN แทน การมุ่งเน้นการเรียนรู้

COMPE แทน ความได้เปรียบทางการแข่งขัน

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และมีรายชื่ออยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 398 บริษัท ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 7 กลุ่มอุตสาหกรรม จากทั้งหมด 8 กลุ่ม อุตสาหกรรม ตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดประเภทไว้ ประกอบด้วย 1) กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร 2) กลุ่มทรัพยากร 3) กลุ่มเทคโนโลยี 4) กลุ่มบริการ 5) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม 6) กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค และ 7) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยไม่เลือกกลุ่มบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ดังนี้ 1) อุตสาหกรรมในกลุ่มธุรกิจการเงินและกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากมีกฎหมายและหลักเกณฑ์อื่น ๆ กำกับดูแลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์โดยทั่วไปของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) บริษัทที่อยู่ในกลุ่มที่กำลังอยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงานเพราะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานและจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด จึงทำให้มีการบริหารงานแตกต่างจากบริษัทอื่น (The

Stock Exchange of Thailand: SET) ค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://www.settrade.com>

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการด้วยการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับการตอบกลับในอัตราส่วนที่น้อย ดังนั้นเพื่อให้อัตราการตอบกลับเป็นไปตามจำนวนที่กำหนด ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงส่งจดหมายไปยังประชากรทั้งหมด 398 บริษัท และเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของงานวิจัยในครั้งนี้โดยพิจารณาจากขนาดของตัวอย่างที่ต้องสอดคล้องกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดย Jackson (2001) กล่าวว่าเกณฑ์ที่ใช้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างควรเท่ากับ 10-20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ดังนั้นงานวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดจำนวน 14 ตัวแปร จึงจำเป็นต้องมีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 140-280 ตัวอย่าง หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วพบว่า จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับและข้อมูลครบถ้วนมาจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 273 บริษัท จาก 398 บริษัท คิดเป็นร้อยละของการตอบกลับเท่ากับ 69.1 ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้จึงเป็นไปตามข้อกำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ลักษณะของธุรกิจ ระยะเวลาในการดำเนินงาน ทุนจดทะเบียน จำนวนพนักงานทั้งหมด และรายได้ขององค์กรเฉลี่ยต่อปี

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ 2) การมุ่งเน้นการเรียนรู้ 3) ความสามารถทางนวัตกรรม และ 4) ความได้เปรียบทางการแข่งขัน สำหรับแบบสอบถามในส่วนที่ 3 ได้กำหนดระดับความคิดเห็นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert, 1961) แบ่งการวัดเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

1. การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามหรือหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.71-1.00 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Nunnally & Bernstein, 1994)

2. การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเพื่อยืนยันว่าแต่ละข้อคำถามเป็นตัวชี้วัดที่จัดอยู่ในองค์ประกอบเดียวกันพบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.81-0.89 มีค่ามากกว่า 0.40 ถือว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ (Hair et al., 2010)

3. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach & Furby, 1970) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.91 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 ถือเป็นค่าที่ยอมรับได้ (Hair et al., 2010)

4. การหาอำนาจจำแนกรายข้อ (Power of Discrimination) เป็นการพิจารณาว่าข้อคำถามหรือตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยสามารถจำแนกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามได้หรือไม่ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Corrected Item-Total Correlation) พบว่า ค่าอำนาจจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง 0.46-0.87 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.30 ถือเป็นค่าที่ยอมรับได้ (Pallant, 2010)

5. การวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงสาเหตุของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของบริษัทจดทะเบียนในตลาดแห่งประเทศไทย โดยนำเสนอค่าต่าง ๆ เช่น Chi-square/df, GFI, NFI, CFI, RMSEA (Byrne, 1998)

ตารางที่ 1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ	0.867-0.896	0.910
การมุ่งเน้นการเรียนรู้	0.851-0.893	0.865
ความสามารถทางนวัตกรรม	0.812-0.899	0.911
ความได้เปรียบทางการแข่งขัน	0.875-0.915	0.872

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อยืนยันว่าองค์ประกอบของแต่ละปัจจัยที่ใช้ในการศึกษามีความถูกต้อง เหมาะสม และครอบคลุมตามทฤษฎี โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยพิจารณาค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันเพื่อให้ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบควรมีความสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.80 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่ควรมีค่าเท่ากันทั้งเมทริกซ์

การวิเคราะห์อิทธิพลของเส้นทาง (Path Analysis) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรในแบบจำลองโครงสร้าง (Structural Model) เพื่อหาขนาดอิทธิพลที่ปรากฏในความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลอง (Goodness of Fit Measures) เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมของแบบจำลองว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนี	ระดับการยอมรับ
p-value:	> 0.05
Relative Chi-Square: χ^2/df	> 2.00
The goodness of fit index (GFI)	> 0.95
Normed Fit Index (NFI)	> 0.95
The Comparative Fit Index (CFI)	> 0.95
Root mean square error of approximation (RMSEA)	> 0.08

ที่มา: Byrne (1998) และ Hair et al. (2010)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ การมุ่งเน้นการเรียนรู้ความสามารถทางนวัตกรรม และความได้เปรียบทางการแข่งขัน แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 165 คน (ร้อยละ 60.43) มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 186 คน (ร้อยละ 68.13) จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 211 คน (ร้อยละ 77.28) มีรายได้ต่อเดือน 50,001-70,000 บาท จำนวน 181 คน (ร้อยละ 66.30) และมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 11-15 ปี จำนวน

178 คน (ร้อยละ 65.20) และดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 195 คน (ร้อยละ 71.43)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบริษัทที่ตอบแบบสอบถามพบว่า ลักษณะของธุรกิจ องค์กรที่มีการประกอบธุรกิจหลักโดยการถือหุ้น จำนวน 196 องค์กร (ร้อยละ 71.79) มีระยะเวลาในการดำเนินงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 189 องค์กร (ร้อยละ 69.23) มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 90 ล้านบาท จำนวน 173 องค์กร (ร้อยละ 63.36) มีจำนวนพนักงานทั้งหมด 60-150 คน จำนวน 201 องค์กร (ร้อยละ 73.62) และ

มีรายได้ขององค์กรเฉลี่ยต่อปี 61-90 ล้านบาท จำนวน 165 องค์กร (ร้อยละ 89.89)

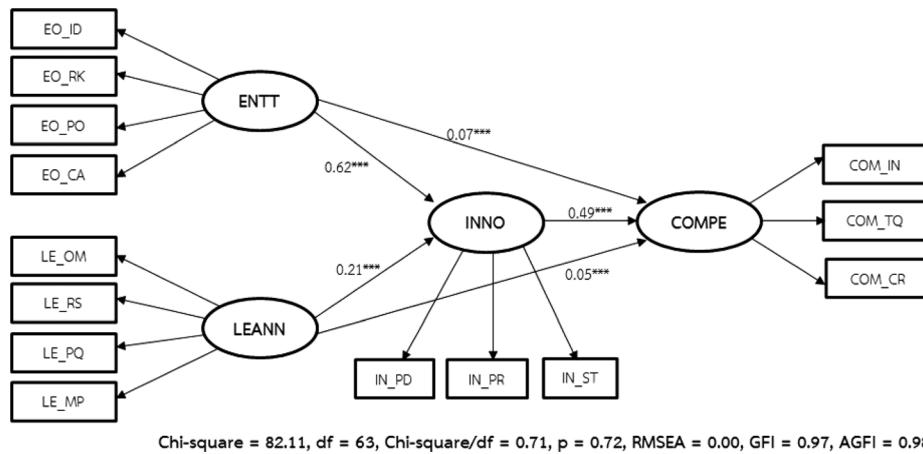
3. ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อใช้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดมีค่าน้อยกว่า 0.8 ณ ระดับนัยสำคัญระหว่าง 0.05-0.01 แสดงว่าตัวแปรต่าง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

ตัวแปร	ENTT	LEANN	INNO	COMPE
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	4.022	3.892	3.925	4.048
ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	0.463	0.453	0.554	0.412
การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ (ENTT)	1	0.682*	0.696*	0.466*
การมุ่งเน้นการเรียนรู้ (LEAN)	-	1	0.765**	0.521**
ความสามารถทางนวัตกรรม (INNO)	-	-	1	0.591**
ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (COMPE)	-	-	-	1

4. ผลการวิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงยืนยันของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ การมุ่งเน้นการเรียนรู้ ความสามารถทางนวัตกรรม และความได้เปรียบทางการแข่งขัน หลังปรับแบบจำลองสมการโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาพบว่า ค่า Chi-Square (χ^2) มีค่าเท่ากับ 82.11 ค่าองศาอิสระ (Degree of Freedom: df) เท่ากับ 63 ณ ระดับนัย

สำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.72 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลื่อน (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) เท่ากับ 0.00 ค่า χ^2/df เท่ากับ 0.72 ค่า CFI = 1.00 ค่า GFI = 0.97 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกค่า (Myrden & Kelloway, 2015) (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยหรือแบบจำลอง

การตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่าค่าสถิติและเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลอง และผลจากการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแบบความสัมพันธ์ (ตารางที่ 4) ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแบบต่อการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ (ENTT)

การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ (ENTT) มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม (INNO) โดยมีระดับอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.62 และมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน (COMPE) โดยมีระดับอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.07

2. ผลจากการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแบบต่อการมุ่งเน้นการเรียนรู้ (LEANN)

การมุ่งเน้นการเรียนรู้ (LEANN) มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม

(INNO) โดยมีระดับอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.21 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน (COMPE) โดยมีระดับอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.05

3. ผลจากการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแบบต่อความสามารถทางนวัตกรรม (INNO)

การมุ่งเน้นความสามารถทางนวัตกรรม มีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน (COMPE) โดยมีระดับอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.49 ทั้งนี้จากตารางที่ 4 เมื่อการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ และการมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน เป็นผลลัพธ์สุดท้ายของแบบจำลองพบว่า การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจากปัจจัยความสามารถทางนวัตกรรม รองลงมาคือ การมุ่งเน้นการเรียนรู้และความสามารถทางนวัตกรรม ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรแฝงในแบบจำลองตามสมมติฐาน

ตัวแปรตาม	อิทธิพล	ตัวแปรอิสระ		
		มุ่งเน้นความเป็น ผู้ประกอบการ (ENTT)	มุ่งเน้น การเรียนรู้ (LEANN)	ความสามารถ ทางนวัตกรรม (INNO)
ความสามารถทาง นวัตกรรม (INNO)	DE	0.32	0.21	-
	IE	-	-	-
	TE	0.32	0.21	-
ความได้เปรียบทาง การแข่งขัน (COMPE)	DE	0.69	0.42	0.49
	IE	0.07	0.05	-
	TE	0.76	0.47	0.49

หมายเหตุ: DE = อิทธิพลทางตรง, IE = อิทธิพลทางอ้อม และ TE = ผลรวมอิทธิพล

อภิปรายและสรุปผล

การศึกษาการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการและการมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสามารถทางนวัตกรรมกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน เมื่อพิจารณาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการว่าเป็นรูปแบบการตัดสินใจ การปฏิบัติ กระบวนการ และพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ตลาดเป้าหมายใหม่ คือ ความก้าวร้าวในการแข่งขันเป็นการวางแผนการในการให้บริการลูกค้าล่วงหน้าอย่างละเอียดและรอบคอบมีความรับผิดชอบ รองลงมาคือการดำเนินงานเชิงรุกเป็นกระบวนการที่คาดหวังและกระทำความต้องการในอนาคตโดยการแสวงหาโอกาสใหม่กับการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Huang และ Wang (2011) ความมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการมีความเชื่อมโยงกับความตั้งใจที่จะคิดค้นสิ่งใหม่ การค้นหาความเสี่ยงและการดำเนินงานเชิงรุก ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม และความรู้ใหม่เป็นสิ่งที่จำเป็นต้ององค์กรและมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม (ผลรวมอิทธิพล = 0.32) และความได้เปรียบทางการแข่งขัน (ผลรวมอิทธิพล =

0.76) จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า องค์กรควรตระหนักถึงผลลัพธ์ของการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการให้มากขึ้นเนื่องจากปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรทางด้านความสามารถทางนวัตกรรมและการเพิ่มขึ้นของความได้เปรียบทางการแข่งขัน

การมุ่งเน้นการเรียนรู้เป็นการสร้างการได้มา การถ่ายทอดความรู้เพื่อนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาวิธีการจัดการความรู้ ซึ่งในด้านการมุ่งเน้นการเรียนรู้เนื่องจากการส่งเสริมการเรียนรู้ให้บุคลากรมุ่งมั่นความคิดว่าการเรียนรู้เป็นเสมือนการลงทุนที่สำคัญเพื่อความอยู่รอดและมีคุณค่าอย่างยิ่ง รองลงมาคือการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและวัตถุประสงค์ เป็นการเรียนรู้เสมือนการสื่อสารภายในองค์กรและการพัฒนาเพื่อให้มีการทำงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Calantone et al. (2010) การมุ่งการเรียนรู้แสดงถึงนวัตกรรมที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญและเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่สำคัญของนวัตกรรมองค์กรและความได้เปรียบในการแข่งขันและปัจจัยการมุ่งเน้นการเรียนรู้มีผลทางตรงที่ทิศทางบวกต่อปัจจัยความสามารถทางนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญ

จากการศึกษายังพบว่า การมุ่งเน้นการเรียนรู้ (LEANN) มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม (ผลรวมอิทธิพล = 0.42) และความได้เปรียบทางการแข่งขัน (ผลรวมอิทธิพล = 0.47) จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3 และ 4 ดังนั้นผลการวิจัยทราบว่าความสามารถของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ การตรวจสอบการทำงานของคู่แข่งในตลาด ความสำเร็จ ความล้มเหลว และการตรวจสอบคุณภาพแวดล้อมมีส่วนช่วยในสร้างนวัตกรรมขององค์กร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถทางนวัตกรรมเป็นสิ่งที่บุคคลและองค์กรใช้ทักษะทางความรู้และความคิดในการสร้างสรรค์ รูปแบบกระบวนการ ความคิด ผลิตภัณฑ์ หรือบริการและการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงซึ่งนวัตกรรมกระบวนการเป็นการสร้างคุณภาพ ลดต้นทุน และนวัตกรรมกลยุทธ์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ และการใช้วิธีการตลาดใหม่ ๆ รองลงมาคือ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือพัฒนาแก้ไขผลิตภัณฑ์เดิมที่มีอยู่เพื่อที่จะนำมาแก้ไขปัญหให้กับผู้บริโภค จากงานวิจัยของ Rangus และ Slavec (2017) กล่าวว่าความสามารถทางนวัตกรรมองค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานที่ดีเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด (Gunday et al., 2011)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความได้เปรียบทางการแข่งขันเพื่อให้กิจการสามารถเอาชนะคู่แข่งและอยู่รอดได้ องค์กรต้องสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้เหนือกว่าคู่แข่ง ซึ่งในด้านนวัตกรรมเป็นการคิดสิ่งใหม่ ๆ และกระบวนการใหม่ในการทำงาน เพื่อก่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันและสร้างความแตกต่าง รองลงมาคือ ด้านคุณภาพ ลูกค้ามีความต้องการสินค้าและบริการที่มีราคาถูก แต่ยังคงต้องการสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ และด้านการตอบสนองลูกค้า การมีความคล่องตัวต่อการตอบสนองความต้องการของลูกค้า เป็นการตอบสนองความต้องการ

ของลูกค้าไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอสินค้าใหม่ และการปรับปรุงสินค้า

อิทธิพลของความสามารถทางนวัตกรรมต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน (อิทธิพลทางตรง = 0.42) จะมีค่าสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของความได้เปรียบทางการแข่งขันต่อความสามารถทางนวัตกรรม (อิทธิพลทางตรง = 0.21) จากการศึกษายังพบว่า ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 5 ผลการวิจัยความสามารถทางนวัตกรรมจะส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมถึงการนำผลิตภัณฑ์เดิมมาทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น ส่วนนวัตกรรมกระบวนการไม่ว่าจะเกิดขึ้นในรูปแบบของการลดขั้นตอนการผลิต การเพิ่มคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์ รวมถึงการลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง และนวัตกรรมกลยุทธ์จะทำให้การบริหารจัดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ประกอบการขององค์กรควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันทั้งนี้องค์กรสามารถเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขันโดยทำผ่านแนวทางต่าง ๆ เช่น การเป็นผู้นำด้านต้นทุน การสร้างความแตกต่าง และการมุ่งเฉพาะส่วน

2. การวิจัยครั้งต่อไป ผู้ทำวิจัยควรทำการศึกษาโดยใช้แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้กับประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เช่น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาด เอ็ม เอ ไอ

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางสนับสนุนให้ผู้บริหารองค์กรตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สามารถนำไปใช้ในการวางแผนเตรียมความพร้อมการปรับตัวและการพัฒนาองค์กรเกี่ยวกับความสามารถทางนวัตกรรม สามารถใช้เป็นข้อสังเกตในการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ และการมุ่งเน้นการเรียนรู้

ความสามารถให้สอดคล้องกับความสามารถทางนวัตกรรม และความได้เปรียบทางการแข่งขันที่เหนือกว่าคู่แข่งเพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

References

- Alegre, J., & Chiva, R. (2013). Linking entrepreneurial orientation and firm performance: The role of organizational learning capability and innovation performance. *Journal of Small Business Management*, 51(4), 491-507.
- Barney, J. B. (1991). The resource-based view of strategy: Origins, implications, and prospects. *Journal of Management*, 17, 97-221.
- Byrne, D. S. (1998). *Complexity theory and the social sciences: An introduction*. Routledge Psychology Press.
- Barney, J. B., Ketchen, D. J. Jr., & Wright, M. (2011). The future of resource-based theory: Revitalization or decline? *Journal of Management*, 37(5), 1299-1315.
- Beneke, J., Blampied, S., Dewar, N., & Soriano, L. (2016). The impact of market orientation and learning orientation on organisational performance. *Journal of Research in Marketing and Entrepreneurship*, 18(1), 90-108.
- Calantone, R. J., Harmancioglu, N., & Droge, C. (2010). Inconclusive innovation “returns”: A meta-analysis of research on innovation in new product development. *Journal of Product Innovation Management*, 27(7), 1065-1081.
- Cronbach, L. J., & Furby, L. (1970). How we should measure “change”: Or should we? *Psychological Bulletin*, 74(1), 68-80.
- Doulani, A., Sahebi, S., & Saberi, M. K. (2020). Assessing the entrepreneurial orientation of the librarians. *Global Knowledge, Memory and Communication*, 69(4/5), 253-268.
- Ferreira, J., & Coelho, A. (2020). Dynamic capabilities, innovation and branding capabilities and their impact on competitive advantage and SME’s performance in Portugal: The moderating effects of entrepreneurial orientation. *International Journal of Innovation Science*, 12(3), 255-286.
- Gunday, G., Ulusoy, G., Kilic, K., & Alpkan, L. (2011). Effects of innovation types on firm performance. *International Journal of Production Economics*, 133(2), 662-676.
- Gupta, A., Chen, J., & Gupta, V. K. (2016). Does management’s attention to different facets of entrepreneurial orientation create value for the firm? A longitudinal study of large retailer. *New England Journal of Entrepreneurship*, 19(2), 54-71.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Pearson Education.

- Hana, U. (2013). Competitive advantage achievement through innovation and knowledge. *Journal of Competitiveness*, 5(1), 82-96.
- Healy, P., Serafeim, G., Srinivasan, S., & Yu, G. (2014). Market competition, earnings management and persistence in accounting profitability around the world. *Review of Accounting Studies*, 19(4), 1281-1308.
- Huang, S. K., & Wang, Y. L. (2011). Entrepreneurial orientation, learning orientation and innovation in small and medium enterprises. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 24, 563-570.
- Hult, G. T. M., Hurley, R. F., & Knight, G. A. (2004). Innovativeness: Its antecedents and impact on business performance. *Industrial Marketing Management*, 33(5), 429-438.
- Jackson, S. (2001). Successfully implementing total quality management tools within healthcare: What are the key actions? *International Journal of Health Care Quality Assurance*, 14(4), 157-163.
- Likert, R. (1961). *New patterns of management*. McGraw-Hill.
- Myrden, S. E., & Kelloway, K. (2015). Young workers' perception of brand image: Main and moderating effects. *Journal of Organizational Effectiveness: People and Performance*, 2(3), 267-281.
- Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory* (3rd ed.). McGraw-Hill.
- Pallant, J. (2020). *SPSS survival manual: A step by step guide to data analysis using IBM SPSS*. Routledge.
- Pratono, A. H., Darmasetiawan, N. K., Yudianto, A., & Jeong, B. G. (2019). Achieving sustainable competitive advantage through green entrepreneurial orientation and market orientation. *The Bottom Line*, 11, 1-19.
- Rangus, K., & Slavec, A. (2017). The interplay of decentralization, employee involvement and absorptive capacity on firms' innovation and business performance. *Technological Forecasting and Social Change*, 120, 195-203.
- Rhee, J., Park, T., & Lee, D. H. (2010). Drivers of innovativeness and performance for innovative SMEs in South Korea: Mediation of learn in orientation. *Technovation*, 30(1), 65-75.
- Shaukat, S., Nawaz, M. S., & Naz, S. (2013). Effects of innovation types on firm performance: An empirical study on Pakistan's manufacturing sector. *Pakistan Journal of Commerce and Social Sciences*, 7(2), 243-262.
- Tho, N. D. (2019). Strategic orientations and firm innovativeness: A necessary condition analysis. *Baltic Journal of Management*, 14(3), 427-442.
- Wutthirong, P. (2015). *Innovation management: Resource, learning organization and innovation*. Chulalongkorn University Press. [in Thai]

Name and Surname: Kaewalee Kanchanda

Highest Education: Ph.D. (Management), Mahsarakham University

Affiliation: Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Field of Expertise: Management